

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXI. Perpetua vini appetentia & sitis quasi continua, caussantur abs
Temulentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

nam & eam ob causam, carnibus olim taurinis in fronte. Bacchus pingebatur.

CAPVT XXI.

*Perpetua vini appetentia, & sitis quasi continua
causatur à Temulentia.*

*Hydropicū
simileste-
mulexsi.*

Aqua intercute, aut febribus calidis æstuantes, graui perpetuāq; siti anhelant. potum eis porrigas, degustent, & quantum libet bibant, vix cyathū ore amoueris, potū repetent, potum ingeminabunt, inflammata sitim causantes. Tales quoq; sunt temulenti, & haud minus: nam vini voluptas, perpetuam in illis bibendi auiditatē excitat. qui sic? vinū bibere, breuissima voluptas est, & spacium organi, quo percipitur, nēpē gutturis, quatuor vix digitorū; tempus verò quo durat, vix toridem momentorū, ad eò ve-

*Apud Stob.
serm. 18. de
incōtinēt.*

*Temulen-
torum sitis
uunquam
sedabilis.*

*Lib. 12. na-
tur. hist.
cap. 22.*

*Collū grūis
helluo qui-
dam sibi
exoptabat.*

*Erasm.
Apoph. li. 7*

rum quod Democritus ait: *Qui ventris voluptates sequuntur, edendo & potando, breue omninò delectationis tempus habent, interim duntaxat, dum edunt & bibunt: curæ verò ac tristitiæ multæ sequuntur; semper earundem rerum desiderio torquentur, & cum quæ appetunt nacti fuerint, voluptas confestim transit, cum nihil in se boni, quàm momentaneam titillationem habeat. itaq; mox rursus iisdem indigent, eademq; appetunt & desiderāt.* Et rectè Plinius: *Hæc necessitas ebrietatis vitium comitatur, vt bibendi consuetudo augeat auiditatem.* vnde cūm famosus quidam helluo interrogatus esset, qd quàm maximè sibi in votis esset? *Optarem, respondebat, natura mihi longissimū guttur, grūis instar dedisset, vt diutiusculò vini saporē sentire possem.* non multum huic absimilis erat, Stratonicus quidā Atheniensis, & dictis festiuus, & Musica celebris cytharcedus, is cubitum concessurus, assiduè iubebat puerū sibi præbere vinū, *Non quod sitiam, inquit,*

sed

sed ne sitiā. Dionys. minor teste Alexandro, tanta vini cupiditate flagrabat, vt exaturari haud vnquam posset; qua ex causa, nonnunquā ad nonagesimū vsque diē, ebrius perseuerauit in crapula, vnde cecutientes, vinosos, ac turbidos oculos, nactus perhibebatur. Parthi similiter bibendo gloriam aucupari solebant. de quibus scitū illud Plinii: *Quantò plus bibunt Parthi, tantò plus sitiunt: auget .n. bibendi cupiditatem cōsuetudo.* Quendā & ego noui, q̄ quotiescunq; crapula vacuus erat, grauissimos dolores capitis, & ardentissimā sitim patiebatur. ergo vt hac se molestia liberaret, pharmacū eiusmodi, semper in prōptu habitū, vsurpabat. sūmo mane potitare inchoabar, vsq; ad multā noctē, id palæstræ genus cōtinuando, eundē sequenti die viuendi ordinē, ac deinceps tota vita, q̄ tamen breuissima, tenebat: nam non ita multo post, inter pocula ebrius, apoplexia subitanea interiit. Erat hic sanè $\alpha\omega\lambda\varsigma\ \&\ \pi\iota\theta\varsigma$, quod Græcis in prouerbio est, *inexplebile*, inquā, *dolium*, cuiusmodi haud dubiè passim est inuenire. Optime itaq; de huiusmodi aridis, atq; inflāmatis faucibus, S. Ioannes Chrysostomus: *Nā ebrietati vacantes nunquā satiantur, sed & quantū ingurgitant, tantum & siti flagrant, & inflāmatio quædam eis est: vini vsus & voluptas quidem euanescent; sitis autem inexplebilis, in præcipitum ebrietatis, eos qui illi seruiunt, deducit. quī verò id fiat, pulchrè differtū à Diuo Basilio. Tumescit eis, ebriosus inquā, corpus, oculi humoribus prægrauantur, ora siti ardentia, fauces cōtinuo siccæ. nā sicuti valles donec torrentibus inundantur, plenæ esse videntur; vnda verò desinente statim siccæ vacuæq; remanent; sic & vinolentorū ora, vino & potatione duratibus exaturantur, ac madescunt. paulò post cōtinua siccitate laborāt: Ex quo ad frequēter bibēdum inutantur, vnde humor naturalis amittitur.* hęc Basil. Mala ergò, vt D. Ambros. verbis vtar,

Lib. 5. Genial. Diem. cap. 21.

Lib. 4. c. 11. & Guido Bituric.

Homil. 28. in Genesim.

Quomodo perpetua sit ex Ebrietate nascatur.

Homil. de ebriet. & luxu.

domina seruitur gulæ, quæ semper expetit, & nunquam expletur, quid enim insatiabilis ventre? hodie suscipit cras exigit.

Id apud me ratum est, tametsi conditione mancipium fores, eum tibi non esses vnquam herum optaturus, qui nullo tuo sibi præstito, contentus esset obsequio, sed plura semper inexplebili cupiditate expeteret. cur ergo te huic Ebrietatis Tyrannidi subiciis? sin tibi forte vini seruitus, non tam turpis, vt illa videatur: at vide ne iudicio tuo decipiaris. ex se illa omni flagitio carere potest; hæc nunquam.

CAPVT XXII.

Iurgia, lites, & vulnere à Temulentia oriri solita.

Habet & hoc, vini affluentia, vitium secuta, vt calore suo bilem homini sæpè ob lanam caprinam aut asini vmbra moueat, iracundiam prouocet, tragœdiarum scenas apparet, litigiis materiam struat, & quasi fomitem illicò accendat. Nam sicut in præcipitio stantem, ait pulchrè Macrobius, vel leuis tactus impellit: Ita vino vel infusum, vel aspersum, paruus quoq; dolor incitat in furorem. atque id non solum ipsiusmet malo, qui temulentus hoc patitur, verùm etiam inter Symposiarum congerones ciendo turbas ac rixas. Cum enim arcana quæque temulentus effutiat, nihil cogitans, nihil curans, nihil veritus, an hunc vel illum prouocet, offendat, feriat, lædatue, fit, vt alter in suam id rapiat iniuriam dictum; tutando se itaq; ac vim vi repellendo, contumeliosè iactatum verbum, in authorem retorqueat, quo illi crabrones irritantur magis, & intus latentès irarum flammæ fortius erumpunt.

Lib. 2. Saturnalium.

Modus, quo à Temulentis rixæ fieri solent.